

## UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 października 2013 roku powódka - B. K. wystąpiła o nakazanie pozwanym: A. P. (1), M. K. i A. C. oraz wszystkim osobom zamieszkującym wraz z nimi, aby opuścili zajmowany bez tytułu prawnego lokal mieszkalny nr (...) w budynku przy ul. (...) i opróżnili go z rzeczy oraz zdali przedmiotowy lokal do rąk powódki, jak również o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych.

Pismem z dnia 18 grudnia 2013 roku Gmina Ł. złożyła oświadczenie, że wstępuje do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego na podstawie przepisu art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów... . Gmina Ł. wniosła o oddalenie powództwa, a w przypadku orzeczenia eksmisji, o orzeczenie o braku uprawnienia do lokalu socjalnego z zasobów mieszkaniowych Gminy Ł..

Pozwany A. P. (1) nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

Pozwana A. C. nie stawiała się na rozprawie, nie zajęła także stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 22 września 2014 roku Sąd umorzył postępowanie względem M. K., wobec cofnięcia pozwu w stosunku do tej pozwanej.

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 roku, na podstawie art. 194 § 1 k.p.c., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej M. P., która nie stawiała się na rozprawie, nie zajęła także stanowiska w sprawie.

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku Sąd Rejonowy uznał nieobecność pozwanego A. P. (1), wezwanego do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania, za usprawiedliwioną. W toku rozprawy Sąd dopuścił dowód z przesłuchania stron na okoliczność korzystania przez pozwanego ze spornego lokalu, w ramach którego przesłuchał powódkę. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o odroczenie rozprawy.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 roku, w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt III C 921/13, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nakazał pozwanym opróżnienie lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...) wraz z mieniem (punkt 1), ustalił, że A. P. (1) przysługuje prawo do lokalu socjalnego (punkt 2), ustalił, że M. P. i A. C. nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego (punkt 3), wstrzymał wykonanie orzeczenia w punkcie 1 względem A. P. (1) do chwili złożenia przez Miasto Ł. oferty zawarcia najmu lokalu socjalnego (punkt 4), ustalił, że względem A. C. i M. P. wyrok ma charakter zaoczny (punkt 5), nadał wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wymagalności względem M. P. i A. C. (punkt 6), zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 337 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (punkt 7) oraz ustalił wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu pozwanego A. P. (1) adw. P. G. na kwotę 288,30 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu (punkt 8).

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych:

Powódka B. K. jest właścicielką 78/100 części nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), zabudowanej budynkiem wielomieszkaniowym, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...). Od połowy 2012 roku powódka jest zarządcą przedmiotowej nieruchomości.

Strony łączyła umowa najmu lokalu nr (...), którą powód zawarł z ówczesnym zarządcą nieruchomości, bez wiedzy powódki. Wysokość czynszu najmu lokalu

nr 11 w kamienicy przy ul. (...) w 2012 i w 2013 roku wynosiła 1.550 złotych miesięcznie. Pozwani zaprzestali wpłat z tytułu czynszu na rzecz powódki od lipca 2012 roku. Zadłużenie czynszowe lokalu nr (...) wynosiło na koniec 2012 roku kwotę 9.354 złotych, a na dzień 30 września 2013 roku kwotę 23.304 złote. W dniu 30 grudnia 2012 roku B. K. na piśmie uprzedziła pozwanego A. P. (1) o wypowiedzeniu umowy najmu lokalu nr (...) ze skutkiem natychmiastowym oraz wezwała do niezwłocznego uregulowania zaległych płatności czynszowych za zajmowany lokal. Pismem z dnia 16

stycznia 2013 roku powódka wezwała A. P. (1) do zapłaty kwoty 9.288 złotych, stanowiącej zadłużenie opłat czynszu za okres od lipca 2012 roku do grudnia 2012 roku

wraz z odsetkami ustawowymi w terminie 7 dni, informując że brak zapłaty spowoduje wystąpienie na drogę sądową. Pismem z dnia 29 marca 2013 roku powódka przypomniała pozwanemu o braku płatności od lipca 2012 roku, wskazała wysokość należności i wezwała A. P. (1) do zapłaty kwoty 10.836 złotych, stanowiącej zadłużenie czynszowe na dzień pisma, wyznaczając termin zapłaty zaległości na dzień 30 kwietnia 2013 roku, uprzedzając, że brak zapłaty powyższej kwoty w wyznaczonym terminie może skutkować wypowiedzeniem umowy najmu lokalu. Pismem z dnia 12 czerwca 2013 roku, nadanym do pozwanego w dniu 13 czerwca 2016 roku, powódka na podstawie art. 11 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy

i o zmianie Kodeksu cywilnego wypowiedziała A. P. (1) umowę najmu lokalu mieszkalnego nr (...), zawartą w dniu 28 czerwca 2010 roku, ze skutkiem na dzień 31 lipca 2013 roku, wskazując że przyczyną wypowiedzenia jest zwłoka z zapłatą czynszu za okres od lipca 2012 roku do czerwca 2013 roku. Jednocześnie powódka wezwała pozwanego do uregulowania do dnia 31 lipca 2013 roku zaległych należności czynszowych za wskazany okres, w wymiarze łącznym 18.000 złotych oraz opłaty za wodę i za ścieki oraz za wywóz śmieci. Wobec braku wpłat powódka pismem z dnia 30 czerwca 2013 roku wyznaczyła pozwanemu A. P. (1) kolejny termin zapłaty zaległości na dzień 30 czerwca 2013 roku. Pismem z dnia 5 sierpnia 2013 roku powódka ponownie wystosowała do pozwanego wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego, wskazując że lokal należy opuścić najpóźniej do dnia 30 września 2013 roku. Pozwany w piśmie z dnia 4 listopada 2013 roku zakwestionował podaną mu kwotę zadłużenia, jednocześnie wniósł o potrącenie z wpłaconej przez niego kaucji w kwocie 50.000 zł kwoty zadłużenia, a nadto wskazał, że dokonał w lokalu ulepszeń za kwotę 26.000 zł. W kolejnym piśmie A. P. (1) wskazał, że warunkiem zwrotu przez niego lokalu jest rozliczenie się z nim z wpłaconej kaucji i wydatków poniesionych na remont lokalu.

Pozwany jest w konflikcie osobistym z B. N. — K. i jej córką K. K. (2), która także mieszkała przy ul. (...).

Pozwani A. P. (1) i M. P. nie figurują w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł.. A. C. jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna od dnia 13 lutego 2014 roku. Pozwani A. P. (1), M. P. i A. C. nie figurują w ewidencji świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych — nie pobierają zasiłków, renty ani emerytury. M. P. nie figuruje w kartotece Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł.. A. P. (1) w okresie od 23 listopada 2015 roku do dnia 20 lutego 2016 roku korzystał z pomocy MOPS w Ł.

w formie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. A. C. zamieszkała w Ł. przy ul. (...) korzysta z pomocy MOPS w Ł.. A. P. (1) w marcu 2014 roku i we wrześniu 2014 był zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/4 etatu w firmie (...) w Ł., z wynagrodzeniem 420,18 złotych netto, plus premia, na stanowisku konsultanta ds. marketingu.

Powód uskarża się na kłopoty z nadciśnieniem tętniczym, w związku z czym leczy się. Ma skierowanie na zabieg.

Do chwili tymczasowego aresztowania powód mieszkał w lokalu nr (...)

przy ul. (...). W lokalu tym nie mieszka A. C., dawna partnerka A. P. (1), ale są w nim jej rzeczy - część mebli i ubrań. W mieszkaniu nr (...) przy ul. (...) mieszka też M. P..

A. P. (1) został tymczasowo aresztowany w dniu 28 maja 2016 roku i przebywa w Zakładzie Karnym nr 2 w Ł. do dyspozycji Prokuratury Rejonowej Ł. — Ś. w Ł. do sprawy PR 2 Ds. 637.2016

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał, że B. K. i A. P. (1) związani byli umową najmu lokalu nr (...). Wątpliwości Sądu nie budziło również prawidłowe dokonanie przez powódkę wypowiedzenia przedmiotowej umowy. Odnosząc się do twierdzeń pozwanego dotyczących kwestii zaliczenia na poczet zadłużenia rzekomo wpłaconej przez niego kaucji oraz rozliczenia kwoty 26.000 zł z tytułu dokonanych ulepszeń lokalu, Sąd uznał je za nieistotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, której przedmiot stanowiło wyłącznie nakazanie opróżnienia zajmowanego lokalu. Jedynie na marginesie Sąd Rejonowy zauważył, że nawet gdyby przyjął procesową dopuszczalność rozpoznania przedmiotowych zarzutów dotyczących kaucji i nakładów na lokal w sprawie

o opróżnienie lokalu, to i tak pozwany nie wykazał dowodowo podnoszonych przez siebie okoliczności, co też Sąd bardzo szczegółowo omówił.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu w całości.

Sąd I instancji wskazał, że podstawę żądania zwrotu przedmiotu najmu stanowi art. 675 § 1 k.c. w związku z art. 680 k.c. oraz przepis art. 222 § 1 k.c. Sąd Rejonowy, z powołaniem się na przepisy ustawy o ochronie praw lokatorów, omówił szczegółowo zasady wypowiedzania umowy najmu, dochodząc w konkluzji przeprowadzonych rozważań do wniosku, że wszystkie obostrzenia warunkujące skuteczność wypowiedzenia umowy najmu zostały spełnione. W ocenie Sądu Rejonowego niesporne było przy tym, że zadłużenie A. P. (1) przekraczało stan trzymiesięczny, co zresztą pozwany sam przyznawał. W konsekwencji Sąd uznał, że wypowiedzenie umowy najmu lokalu nr (...) położonego przy ul. (...), dokonane pismem nadanym w dniu 12 czerwca 2013 roku było prawidłowe i skuteczne, w następstwie czego A. P. (1) nie posiada tytułu prawnego do zajmowanego lokalu. Jednocześnie, tytuł prawny do przedmiotowego lokalu utraciły wspólnie zamieszkujące z A. P. (1) osoby, to jest pozwane: A. C. i M. P.. Z tych względów Sąd orzekł o eksmisji pozwanych z przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Na podstawie art. 14 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 pkt 3 ustawy o ochronie praw lokatorów Sąd orzekł o uprawnieniu A. P. (1) do otrzymania lokalu socjalnego. Jednocześnie w ocenie Sądu Rejonowego uprawnienie to nie przysługuje M. P. ani A. C.. Na podstawie art. 14 ust. 6 ustawy Sąd nakazał wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu w stosunku do A. P. (1) do czasu złożenia mu przez Gminę Ł. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego.

Wobec tego, że A. C. i M. P. nie stawiały się na rozprawę, nie zajęły też stanowiska w sprawie, na podstawie art. 339 § 1 k.p.c. w związku z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, Sąd ustalił, że wyrok w stosunku do tych pozwanych jest wyrokiem zaocznym. Ponadto na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności przeciwko M. P. i A. C..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika z urzędu pozwanego A. P. (2) Sąd ustalił w oparciu o treść § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Od powyższego wyroku apelację złożył pozwany A. P. (1) zaskarżając go w części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia z pkt 1 i 7 wyroku.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwany zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania skutkujące nieważnością postępowania:

a) poprzez pozbawienie pozwanego prawa występowania w sprawie i nieodroczenie rozprawy mimo występowania przesłanek z art. 214 k.p.c., co w konsekwencji spowodowało nieważność postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 214 § 1 k.p.c.),

b) poprzez nienależyte umocowanie pełnomocnika powódki do prowadzenia sprawy przeciwko pozwanym i niezuzupełnienie tego braku w trakcie trwania postępowania przed Sądem I instancji (art. 379 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 89 § 1 k.p.c., art. 91 k.p.c. i art. 92 k.p.c.).

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia:

a) art. 214 i 214<sup>1</sup> k.p.c. poprzez nieodroczenie terminu rozprawy w dniu 6 czerwca 2016 roku, mimo informacji powziętej z urzędu o braku możliwości stawiennictwa pozwanego wezwanego do osobistego stawiennictwa pod

rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań oraz wobec wniosku pełnomocnika o odroczenie terminu rozprawy, co znacząco wpłynęło na przebieg postępowania i jego zbyt wczesne zakończenie, bez przeprowadzenia dowodu z zeznań pozwanego, pozbawiając go również prawa do występowania we własnej sprawie i obrony swoich twierdzeń w stosunku do zeznań powódki, które zostały złożone dopiero na tej rozprawie, w sytuacji, gdy odroczenie rozprawy nie spowodowałoby nadmiernego przedłużenia postępowania;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów dokonaną wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, tj. wyjaśnień złożonych przez powódkę bez ich konfrontacji z zeznaniami pozwanych, polegającą na uznaniu ich za wiarygodne i miarodajne dla ustaleń faktycznych w sprawie, pomimo ich sprzeczności z podnoszonymi twierdzeniami pozwanego i nie przedstawienia faktycznej treści umowy najmu łączącej strony, jak również poprzez oddalenie wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków wskazanych przez pozwanego i ograniczenie dowodu z przesłuchania pozwanego jedynie do okoliczności związanych ze spełnieniem warunków do otrzymania lokalu socjalnego (k. 114 akt), następnie powołując w uzasadnieniu, że pozwany nie składał zeznań na okoliczności związane z treścią umowy;

c) 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 316 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia bez przeprowadzenia dowodów wnioskowanych w sprawie oraz zamknięcie rozprawy bez przeprowadzenia dowodu z przesłuchania pozwanych i oddalenie złożonych wniosków dowodowych, mimo usprawiedliwionej nieobecności pozwanego, co do którego Sąd powziął informację o braku możliwości stawienia się pozwanego w tym dniu z urzędu;

d) 102 k.p.c. poprzez obciążenie kosztami postępowania pozwanego pomimo bardzo złej sytuacji finansowej strony.

W związku z podniesionymi zarzutami apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego, a także o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nieopłaconej w całości ani w części, za postępowanie apelacyjne.

W uzasadnieniu apelacji odwołujący się podniósł, że na ostatnim terminie rozprawy, przed wydaniem orzeczenia w dniu 6 czerwca 2016 roku, Sąd posiadał z urzędu informację o braku możliwości stawienia się pozwanego A. P. (1) wobec jego zatrzymania w dniu 28 czerwca 2016 roku do dyspozycji Prokuratury i przebywania w Zakładzie Karnym. Informację tę potwierdził pełnomocnik pozwanego składając jednocześnie wniosek o odroczenie rozprawy. Wniosek ten został jednak oddalony, a przewód sądowy zamknięty bez umożliwienia wypowiedzenia się przez pozwanego, w szczególności, co do dowodów przeprowadzonych na ostatnim terminie rozprawy, a mających kluczowe znaczenia dla toczącego się postępowania. Skarżący wskazał przy tym, że nadzwyczajne wydarzenie wywołujące nieobecność strony na rozprawie zobowiązuje

sąd do odroczenia tej rozprawy, gdy zarządził osobiste stawiennictwo strony lub gdy rozprawa związana jest z czynnościami, których może dokonać tylko sama strona osobiście na rozprawie, które to przesłanki w przypadku pozwanego zostały spełnione. W ocenie skarżącego, do takich nagłych okoliczności, niedających się przewyciężyć należy zaliczyć zatrzymanie przez organy w krótkim okresie przed wyznaczoną rozprawą, co uniemożliwiło jego pełnomocnikowi złożenie wniosku o doprowadzenie pozwanego na kolejny termin rozprawy z Zakładu Karnego. Apelujący zaznaczył przy tym, że nieobecność pozwanego na ostatniej rozprawie była o tyle istotna, że na tym terminie swoje zeznania złożyła powódka, a zeznania te nie zostały skonfrontowane z twierdzeniami pozwanego. Sąd przyjmując w swoich ustaleniach faktycznych, że między stronami postępowania jest konflikt, oparł się w tym zakresie jedynie na dowodzie bezpośrednim z zeznań jednej strony, odmawiając prawa zajęcia stanowiska pozwanemu. Istotne jest przy tym, że wcześniej w toku całego postępowania powódka nie składała zeznań, wobec czego reakcja pozwanego na wynik przeprowadzonego dowodu była niemożliwa. W konsekwencji pozwany został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, tym bardziej, że Sąd wzywał pozwanego do osobistego stawiennictwa na rozprawę, celem przeprowadzenia dowodu z jego przesłuchania.

W ocenie apelującego niniejsze postępowanie jest nadto dotknięte nieważnością z powodu braku legitymacji procesowej pełnomocnika powódki, w szczególności w stosunku do pozwanej M. P., wobec tego, że złożone do

akt sprawy pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje dochodzenia roszczeń i prowadzenia sprawy przeciwko w/w pozwanej i nie uwzględnia zmian jakie zaszły w toku postępowania.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego. Strona powodowa wskazała, że pozwany był w toku postępowania przed Sądem I instancji reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, jego obecność nie była zatem konieczna, nadto wielokrotnie miał zagwarantowany udział w rozprawie, jednak za każdym razem nie stawiał się przedkładając zwolnienie lekarskie. Mając na uwadze powyższe, zdaniem powódki, pozwany nie doznał żadnego uszczerbku na skutek niestawiennictwa na rozprawie, tym bardziej, że ma on zagwarantowany lokal socjalny i do czasu złożenia przez interwenienta propozycji zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego ma prawo przebywać w zajmowanym lokalu, zaś powódka w tym czasie zobowiązana jest znosić jego obecność. W ocenie powódki chybiony jest również zarzut wadliwego umocowania pełnomocnika powódki wobec tego, że przekształcenie podmiotowe w sprawie nastąpiło z urzędu, na skutek decyzji Sądu.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelacja pozwanego okazała się o tyle zasadna, że skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku z jednoczesnym zniesieniem postępowania w sprawie od dnia 6 czerwca 2016 roku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że postępowanie przed Sądem I instancji, począwszy od dnia 6 czerwca 2016 roku było dotknięte nieważnością z przyczyn, o których mowa w treści art. 379 pkt 5 k.p.c., tj. z powodu pozbawienia pozwanego możliwości obrony swych praw.

Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na uniemożliwieniu jej uczestniczenia w postępowaniu rozpoznawczym wbrew jej woli. Chodzi zatem o taką sytuację, w której z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 maja 1974 r., II CR 155/74, OSP 1975/3/66; postanowienie SN z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, Prok. i Pr.-wkł. (...); wyrok SN z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00, L.). Ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, powinna być dokonywana przez pryzmat konkretnych okoliczności sprawy. Analizując, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania, trzeba w pierwszej kolejności rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, w końcu zaś ocenić, czy pomimo zaistnienia tych okoliczności strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek można przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 r., V CSK 488/07, L.).

Podkreślić w tym miejscu należy, że naczelną zasadą procesu cywilnego jest zasada równouprawnienia stron. Polega ona na zapewnieniu obu stronom procesu jednakowych praw procesowych, a zatem przede wszystkim możliwości przedstawiania swoich racji i dowodów na ich poparcie. Zasada równouprawnienia stron przejawia się także w tym, że sąd nie może wydać rozstrzygnięcia kończącego postępowanie bez wysłuchania strony, która ma prawo przedstawiać swoje racje i ustosunkować się do twierdzeń przeciwnika procesowego. Oczywiście brak aktywności tej strony nie może negatywnie oddziaływać na bieg postępowania, ale sąd powinien w taki sposób pokierować procesem, aby formalnie strona miała zapewnioną możliwość przedstawienia swojego stanowiska procesowego. Pod tym kątem należy rozpatrywać czynności sądu i stron procesu w dniu 6 czerwca 2016 roku, w którym odbyła się rozprawa bez udziału pozwanego.

Rozprawa poprzedzająca wydanie wyroku przeprowadzona w dniu 6 czerwca 2016 roku, na której miały zostać przesłuchane strony postępowania, nie została odroczone, pomimo usprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego A. P. (1) i złożonego przez jego pełnomocnika wniosku o jej odroczenie. Podkreślić przy tym należy, że Sąd Rejonowy dysponował wiedzą, co do przyczyn niestawiennictwa pozwanego uznając ją za usprawiedliwioną, o czym przesądza zapis protokołu elektronicznego rozprawy z dnia 6 czerwca 2016 roku (00:01:10-00:01:15). Pozwany na termin

rozprawy w dniu 6 czerwca 2016 roku został wezwany do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania w charakterze strony, pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań (pkt 3 postanowienia wydanego w toku rozprawy z dnia 24 lutego 2016 roku), mimo jednak jego usprawiedliwionej nieobecności Sąd na wskazanym terminie rozprawy dopuścił dowód z przesłuchania stron na okoliczność korzystania przez pozwanego ze spornego lokalu. Pomimo tak określonej tezy dowodowej Sąd I instancji poprzestał wyłącznie na przesłuchaniu powódki, oddalając wniosek pełnomocnika pozwanego o odroczenie rozprawy. Po przeprowadzeniu tego dowodu przewodniczący zamknął rozprawę, zaś Sąd Rejonowy postanowił odroczyć ogłoszenie orzeczenia do dnia 15 czerwca 2016 roku. W dniu 15 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi ogłosił wyrok w niniejszej sprawie. Tym samym Sąd bezpodstawnie uniemożliwił skarżącemu dokonanie czynności procesowej, którą sam uprzednio uznał za konieczną do rozstrzygnięcia sprawy, przy czym podkreślić należy, że pozwany był wprawdzie przesłuchiwany w sprawie w dniu 3 września 2014 roku, jednakże na inne okoliczności niż te, które stanowiły przedmiot przesłuchania powódki w dniu 6 czerwca 2016 roku. Obecność na rozprawie w dniu 6 czerwca 2016 roku jego pełnomocnika powyższej oceny zmienić nie może, nie mógł on bowiem dokonać tej czynności procesowej za stronę. W ocenie Sądu Okręgowego irrelevantne znaczenie ma przy tym okoliczność, że pozwany został wcześniej przesłuchany w charakterze strony, na co zwrócił uwagę Sąd Rejonowy oddalając wniosek o odroczenie rozprawy. Sądowi I instancji niewątpliwie umknęło, że pozwany został przesłuchany wyłącznie na okoliczność stwierdzenia przesłanek do otrzymania lokalu socjalnego, tymczasem teza dowodowa postanowienia dowodowego wydanego na rozprawie w dniu 6 czerwca 2016 roku była zupełnie inna.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w świetle przeprowadzonych rozważań, nie może budzić wątpliwości, że pozwany w konsekwencji dopuszczenia dowodu z przesłuchania stron na rozprawie, na której jego nieobecność była usprawiedliwiona i przesłuchania, wobec jego niestawiennictwa, jedynie powódki został pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Uchybienia procesowe, którego dopuścił się Sąd Rejonowy wypełnia zatem dyspozycję przepisu art. 379 pkt 5 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie nie było natomiast podstaw do uznania, że pełnomocnik powódki nie został należycie umocowany, która to przesłanka w myśl art. 379 pkt 2 k.p.c. również stanowi przesłankę nieważności postępowania. Apelujący zdaje się nie zauważać, że udzielone przez powódkę radcy prawnemu T. J. pełnomocnictwo procesowe dotyczyło zastępstwa w sprawie o eksmisję. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, że w treści pełnomocnictwa, jako pozwani zostali wymienieni wyłącznie A. P. (1), A. C. i M. K.. Na etapie wnoszenia pozwu, wedle wiedzy strony powodowej, wyłącznie bowiem w/w pozwani byli biernie legitymowani do udziału w sprawie. Konieczność wezwania do udziału w sprawie w charakterze pozwanej M. P. pojawiła się dopiero w toku postępowania przed Sądem I instancji. Nie może przy tym budzić wątpliwości, że wolą powódki było opróżnienie należącego do niej lokalu przez wszystkie zamieszkałe w nim osoby i z takim zamiarem wytoczyła ona powództwo, co doskonale ilustruje treść zgłoszonego w pozwie żądania. B. K. wniosła bowiem o nakazanie pozwanym A. P. (1), M. K., A. C. oraz wszystkim osobom mieszkającym wraz z nimi, aby opuścili zajmowany bez tytułu prawnego lokal nr (...) przy ul. (...). W takiej sytuacji wezwanie przez Sąd dodatkowej osoby do udziału w sprawie w charakterze pozwanego nie konstituowało po stronie powódki obowiązku udzielenia reprezentującemu ją radcy prawnemu dodatkowego pełnomocnictwa do działania również przeciwko tej osobie, skoro intencją powódki przy udzielaniu pełnomocnictwa było to, aby pełnomocnik reprezentował ją w sprawie o eksmisję wszystkich osób zamieszkujących w jej lokalu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. zaskarżony wyrok uchylił, znosząc postępowanie w sprawie począwszy od dnia 6 czerwca 2016 roku oraz przekazał sprawę do Sądowi Rejonowemu dla Łodzi

- Ś. w Ł., jako właściwemu do jej ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Uchylenie dotyczyło przy tym całości wyroku z uwagi na fakt, że pomiędzy pozwanymi zachodzi współuczestnictwo konieczne – art. 378 § 2 k.p.c..

Konsekwencją uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do rozpoznania było pozostawienie Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej, zgodnie z art. 108 § 2 k.p.c.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji uzupełni postępowanie dowodowe o przesłuchanie pozwanego, a także inne dowody w zakresie wskazanym przez strony, o ile będzie zachodziła taka potrzeba, nadto dokona oceny całego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i poczyni na jej podstawie ustalenia faktyczne w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia.